

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

268/0.10/2017

Kaupunginhallitus 04.12.2017 § 321

Sisäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi pelastuslakia, Pelastusopistosta annettua lakia, palosuojelurahastolakia ja eräitä muita lakeja. Esityksellä tehtäisiin maakuntien perustamista koskevasta lainsäädännöstä, maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevasta lainsäädännöstä sekä valtioneuvoston asetuksen valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta johtuvat muutokset pelastuslakiin, lakiin Pelastusopistosta, palosuojelurahastolakiin ja eräisiin muihin lakeihin.

Pelastuslakiin tehtäisiin lisäksi eräitä tarkistuksia, jotka koskevat öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaa, pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamista, paloilmoittimien aiheuttamista erheellisistä ilmoituksista perittäviä maksuja, pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutusta sekä väestönsuojien rakentamista. Väestönsuojeluun liittyvien säännösten systematiikkaa selkeytettäisiin.

Pelastusopistosta annettuun lakiin tehtäisiin eräitä Pelastusopiston tehtäviin liittyviä tarkennuksia ja Palosuojelurahaston ohjaukseen ja valvontaan liittyviä tarkennuksia.

Luonnos hallituksen esitykseksi on internet-sivuilla osoitteessa <http://intermin.fi/documents/1410869/5551691/Luonnos+pelastuslain+muuttamiseksi+1.11.2017.pdf/8a52116a-c193-4221-a35a-dea60a868854>

Lausuntoa pyydetään 15.12.2017 mennessä.

KAUPUNGINJOHTAJA: Kaupunginhallitus antaa esitysluonnoksesta liitteenä nro 27/2017 olevan lausunnon.

KAUPUNGINHALLITUS: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa 7.12.2017

Pöytäkirjanpitäjä

Maritta Piili
hallintojohtaja

Jakelu

Sisäministeriö / kirjaamo
Sisäministeriö / Sari Mustila
Jokilaaksojen pelastuslaitos

4.12.2017

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi
sari.mustila@intermin.fi

Viite: Hanketunnus SMDno-2016-1495

YLIVIESKAN KAUPUNGIN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI PELASTUSLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Osa 1 Laki pelastuslain muuttamisesta

Pelastustoimen palvelutaso maakunnissa

Lausuntopyynnöllä olevassa laissa pelastuslain muuttamisesta aiotaan poistaa nykyisessä pelastuslaissa oleva määräys (§ 29), jossa pelastustoimen on kuultava alueensa kuntia palvelutasosta päättäessään. Tiettävästi tätä määräystä ei ole kirjoitettu myöskään jo aiemmin lausunnolla olleeseen pelastustoimen järjestämislakiin.

Tulevaa maakunnallista pelastustointia koskeviin säädöksiin on lisättävä määräys, jossa maakunta veloitetaan kuulemaan alueensa kuntia ennen maakunnan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä päättämistä.

Ylivieskan kaupunki haluaa korostaa sitä, että tulevan maakunnan pelastustoimen palvelutasolla on oleellinen merkitys kunkin kunnan turvallisuuteen. Yhteiskunnallinen kehitys on johtamassa erityisesti harvempaan asutuilla alueilla siihen, että useissa kunnissa ainoa turvallisuusviranomaisen, joka tarjoaa palvelujaan ympärivuorokautisesti, on pelastuslaitos. Pelastuslaitoksella ja sen palvelutuotannolla on iso merkitys kunkin kunnan varautumisen ja valmiussuunnittelun tukemisessa sekä akuuteissa häiriö- ja erityistilanteissa joissa myös kunnilta edellytetään kriisi johtamista ja sen osaamista.

Muita huomioita

Uudesta laista aiotaan poistaa voimassaolevan lain 27 § 3. momentissa oleva säädös jonka mukaan pelastuslaitos "tukee pelastustoimen alueeseen kuuluvan kunnan valmiussuunnittelua, jos siitä on kunnan kanssa sovittu". Ilmeisesti maa-

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Ratakatu 1
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi

Ylivieskan kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että pelkkä maakunnan varautumisen yhteensovittaminen ei maakunnan tehtävänä riitä, vaan maakunnan alueen kunnille, jotka ovat merkittäviä paikallisen turvallisuuden ja varautumisen toimijoita, on saatava konkreettisempaa tukea tähän tehtävään. Olisi luonnollista, jos maakunnan alueella kohtuullisen kattavaa palveluverkkoa ylläpitävä maakunnan pelastuslaitos olisi se toimija, jolle säädetään vastuu tukea alueensa kuntia valmiussuunnittelussa. Tältä osin viittaamme lisäksi valmisteilla olevan lain 46, 49 ja 65 pykälisiin jotka jo nykyisenkin lain nojalla velvoittavat kuntia yhteistyöhön pelastustoiminnassa, sen suunnittelussa, virka-avun antamisessa ja yhteistoimintaan väestönsuojelussa. Näiden pykälien nojalla olisi luontevaa, että maakunnan pelastuslaitoksella olisi veloitteena alueensa kuntien valmiussuunnittelun tukeminen.

Nykyisen pelastuslain 30 § ja uuden lakiluonnoksen 46 §:n 2. momentin 13. sekä 14. kohdan mukaisia sammutusveden hankinnan suunnittelua, veden toimittamista sekä sammutusveden ottamiseen liittyvistä luonnonvesilähteistä huolehtimista ja kaikkien näiden kunnossapito- ja huoltovastuita koskevat vastuu- ja kustannussuhteet esitetään uudelleen arvioitaviksi kunnan, vesihuoltolaitoksen ja maakunnan (pelastuslaitoksen) kesken. Nyt lakiluonnokseen kirjattu vastuujako ei välttämättä palvele riittävän toimintavarmasti sammutusveden todellista saattavuutta.

Uudessa lakiluonnoksessa aiotaan kokonaan poistaa nykyisen pelastuslain määräys (§ 100, 2. mom.), jonka mukaan kunnalle voidaan myöntää harkinnanvaraisesta avustusta väestönsuojelutoimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin. Kieltämättä tämä lain määräys lienee sellainen, ettei sen mukaista avustusta ole kunnille lainkaan myönnetty. Ylivieskan kaupunki esittää kuitenkin, että ao. säädös jätetään uuteen lakiin sillä tulevaisuuden toimintaympäristön ja riskikuvien aiheuttamia kustannuspaineita on mahdotonta ennustaa ja tämä kohta mahdollistaisi tarvittaessa harkinnanvaraisen avustamisen valtion varoista.

Valmisteilla olevassa laissa ollaan pykälässä 111a määräämässä kunnat edelleen vastuuseen öljyvahinkojen jälkitorjunnasta ja kunnan on määrättävä jälkitorjunnasta vastaava viranomainen.

Öljyvahinkojen määrä kuntakohtaisesti tarkasteltuna on vuositasolla hyvin pieni ja erittäin harvoin öljyvahinko on luonteeltaan sellainen, joka vaatii merkittävää jälkitorjuntaa. Näiden tehtävien vähäisyyden vuoksi ei kuntakohtaisesti tarkasteltuna kuntiin kerry lainkaan osaamista tähän tehtävään. Tämä todennäköisesti nostaa jälkitorjunnan kustannuksia, vaikeuttaa jälkitorjunnan pitkäjänteistä kehittämistä tehden jälkitorjunnasta, sen ohjaamisesta, johtamisesta ja toteutuksesta varsin monisäikeistä.

Ylivieskan kaupunki esittää, että tämän säädösuudistuksen yhteydessä öljyvahinkojen jälkitorjunta siirretään maakunnan vastuulle, johon on tehtävien volyymin kasvun myötä mahdollisuus kertyä syvempää osaamista. Säädöspohjalta olisi mahdollistettava että tarvittaessa eri maakunnat voivat sopia öljyvahinkojen jälkitorjunnan osalta keskinäisestä yhteistyöstä. Kunnalle voitaisiin edelleen säätää velvollisuus antaa virka- ja asiantuntija-apua maakunnalle kunnan alueella tapahtuneiden öljyvahinkojen jälkitorjunnassa, jolloin mm. henkilötyövoimaan, kone- ja laitetarpeisiin on saatavissa paikallista asiantuntemusta jälkitorjuntavaiheessa.

Osa 2 Muut suunnitellut lakimuutokset

Ylivieskan kaupungilla ei ole huomautettavaa tässä lausuntopyynnössä esitettyihin muihin suunnitteilla oleviin säädösmuutoksiin.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen lausunto

Ylivieskan kaupungin yhtenä hallintokuntana toimiva alueellinen pelastuslaitos antaa erikseen oman lausuntonsa.

YLIVIESKAN KAUPUNGINHALLITUS

Terho Ojanperä
kaupunginjohtaja